

NAS GLAS

Glasilo Zveze državnih
nameščencev za Slovenijo
v Ljubljani.

Cena posamezne št. 1-50 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Četrtletna naročnina . . . „ 10.—

Za inozerastvo je dodati poštino.

Oglasi po ceniku.

Uredništvo: Anton Adamič, Ljubljana, Bohoričeva ulica št. 12. Rokopisov
ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le pod-
pisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednika.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se po-
šilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja
je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad. — Pošt. ček. rač. št. 11.467.

Sklepi našega strokovnega sveta in odgovor Glavnega Saveza

Strokovni svet naše Zveze, ki se je prvič sestal v Ljubljani dne 8. maja t. l., je to-le sklenil:

1. Vsebino zapisnika plenarne seje Glavnega Saveza, ki so se je udeležili vsi predsedniki pokrajinskih Zvez v dneh 8.—10. aprila t. l. v Beogradu,* jemlje strokovni svet Zveze na znanje. Treba pa je opozoriti Glavni Savez, da sklep te plenarne seje glede »izpunjanja obaveza, koje proističu iz čl. 26. saveznog statuta, t. j. plačanja utrdjene članarine, s tim da se plačanje za članove pojedinih sekcija centralnih stručnih organizacija, koje su u smislu stava 3. čl. 28. statuta učlanjene u pojedine Saveze, ima regulisati poslovníkom, tako da se uplata članarine za njih ima vršiti samo jedanput i to od strane njihovih centralnih stručnih organizacija — NE ODGOVARJA INTENCIJAM NAŠE ZVEZE.

2. Vsi delegati strokovnega sveta, zlasti zastopniki »Osrednjega duštva nižjih poštinih telegrafskih in telefonskih uslužbencev,« »Društva kaznilniškega in jetniškega nadzora valnega osobja« in »Društva davčnih izvrševalcev« poudarjajo moralno in materialno krivico odredbe člena 306. finanč. zakona za leto 1927-28, ki postavlja zvaničnike in služitelje z manj kot tremi leti drž. službe na položaj dnevničarjev brez pravice do pokojnine.

3. Strokovni svet ugotavlja, da plenarna seja Glavnega Saveza niti najmanj ni razpravljala o vprašanju pomaknitve večjih mest (za Slovenijo: Ljubljana in Maribor) v prvi draginjski razred, čeprav je naša Zveza iznašala to zahtevo ob vsaki priliki tekom zadnjih dveh let.

Strokovni svet obžaluje, da Glavni Savez še do sedaj ni mogel najti sredstev, ki bi premaknila to vprašanje z mrtve točke.

4. Strokovni svet kritikuje nesocialno postopanje vlade, ki je pod krinko pomoči poplavljenecem odvzela državnim nameščencem del njihovih draginjskih doklad in to v razmerah, ki se za državne nameščence bolj slabšajo, nego izboljšujejo.

V zvezi s tem dejstvom naprtava strokovni svet odgovornost Glavnemu Savezu, kateri radi »restitutionis in integrum« bodisi doslej ni podvzel nikakih korakov, ali pa pokrajinskih Zvez ni obvestil o tem, kar je ukrenil in kakšne ovire se zoperstavljajo izplačevanju nezmanjšanih draginjskih doklad. Ako je bila redukcija draginjskih doklad v zvezi z neugodnimi državnimi financami, potem bi

bilo treba predočiti vladi, da je inscenirala z državnimi nameščenci in poplavljenici igro, ki bi se je sramovala vsaka druga vlada na kontinentu.

5. Strokovni svet Zveze ne more verjeti niti funkcionarjem Glavnega Saveza niti predstavnikom naše Zveze, ki trdijo, da jim osnova in tendence, po katerih se pripravlja revizija uradniškega zakona in uredbe o razvrstitvi, niso najmanj znane.

6. Strokovni svet zahteva od Glavnega Saveza, da stavi v danem momentu kompetentnim faktorjem vprašanje, da-li nameravajo podaljšati s stanovanjskim zakonom drž. nameščencem zajamčeno zaščito preko 1. novembra t. l., ali ne.

V drugem primeru naj je dolžnost Glavnega Saveza, da na podlagi jasnega odgovora teh činiteljev sezove v vseh večjih krajih naše države manifestacijska zborovanja, na katerih naj bi organizacije drž. nameščencev v zvezi z drugimi udruženji (invalidi, društvo stanovanjskih najemnikov itd.) apelirale na javnost.

Ta akcija naj se na vsak način pravočasno izvede.

Te točke je sporočila Zveza Glavnemu Savezu z dopisom št. 403-27 z dne 13. junija t. l. ter dodala:

ad 1. Že v pismu z dne 30. marca t. l. št. 282-27 smo prosili: Glavni Savez naroči vsem centralnim strokovnim udruženjem, da plačujejo njihove sekcije (pododbori itd.) članarino za Glavni Savez s posredovanjem dotičnih pokrajinskih Zvez, v katerih so te sekcije včlanjene.

Razlogov, ki govore za takšen način plačevanja članarine smo navedli dovolj in tehtnih, ker nam je uprava Glavnega Saveza s pismom z dne 5. aprila t. l. sama potrdila, da je »gledište g. Tome Jovanovića neobjašnjivo, kad se ima u vidu jasan i imperativan propis stava 3. člana 28. statuta.«

Navzlic temu in v nasprotju s tem pismom pa je plenarna seja dne 8.—10. aprila t. l. zahtevala g. Tome Jovanovića, s katerim se naša Zveza baš glede tolmačenja člena 28. statuta absolutno ne strinja, ponovno ugodila.

Prosimo torej upravo Glavnega Saveza, da sklep plenarne seje takoj revidira in izda vsem pokrajinskim Zvezam ter centralnim strokovnim udruženjem nalog, ki bo skladen z našo zahtevo z dne 30. marca t. l. št. 282-27.

Ako se to ne zgodi, ne bi mogli odgovorjati za kaos, ki bo nastal pri plačevanju članarine Glavnemu Savezu, v kolikor bi plačevanje te članarine pripadalo naši Zvezi.

ad 2. Degradacija zvaničnikov in služiteljev, ki nimajo treh let državne službe na položaj dnevničarjev, je zlasti oženjene v resnici kruto zadela.

Radi tega in posebno še iz razloga, ker je bilo na strokovnem svetu čuti besede, češ

da je moral biti funkcionarjem Glavnega Saveza ta amandman znan še pred uzakonjenjem, Vas prosimo, da že zdaj uvažujete njegove posledice in si prizadevate, da se ta člen iz finančnega zakona za prihodnje leto ali pa s posebnim zakonom že prej eliminira.

ad 3. in 4. Prosimo Vas avtetičnega obvestila, kaj ste ukrenili radi pomaknitve nekaterih večjih mest v prvi draginjski razred in radi nadaljnjega izplačevanja nezmanjšanih draginjskih doklad, odnosno v kakšnem štadiju se zdaj nahaja rešitev vaših eventualnih zahtev.

ad 5. Revizija uradniškega zakona in uredbe o razvrstitvi se bo izvršila po določbi finančnega zakona za leto 1927-28 z uredbo. Kdaj in pod kakšnimi uslovi se bo to zgodilo, ni znano baje nikomur, če tudi se je svoječasnno po eni strani mnogo govorilo, da je revizija že gotova stvar, a zopet po drugi strani, da je treba za izvršitev tega posla posebne komisije, katere člani še niso imenovani.

Priznati moramo, da se nam zdi čudno, ker ne more uprava Glavnega Saveza glede tega vprašanja doznati ničesar točnega in to v kljub zvezam, ki jih z vsemi stranmi vzdržuje.

Radi pomirjenja naših članov prosimo upravo, da nam pojasni, kako je prišlo od njene strani do ponovnega poziva za sestavljanje izpreminjevalnih predlogov k uradniškemu zakonu in k uredbi o razvrstitvi.

ad 6. Uprava naše Zveze je na podlagi Vašega pisma z dne 23. februarja t. l., ki ste nam ga bili poslali na naš dopis z dne 12. februarja t. l. št. 139-27 glede manifestacijskih zborovanj za podaljšanje stanovanjskega zakona sicer osvojila Vaše stališče, o čemer smo Vas obvestili dne 30. marca t. l. pod št. 277-27, vendar pa smo vseeno mnenja, da je treba ustreči zahtevam naših organizacij na način, ki si ga one same žele. — V ostalem bi manifestacijska zborovanja v sedanjih prilikah, ko so pred nekoliko dnevi proti podaljšanju stanovanjskega zakona manifestirali hišni lastniki*, ne bila udarec v vodo. Brez dvoma bi korporativna akcija, ako že ne drugega, imela to dobro stran, da bi mogli ugotoviti, koliko smo z edinstveno organizacijo pridobili in ako smo dovolj disciplinirani, da zahtevano akcijo dostojno zaključimo.

Prosim Vas tedaj, da to zahtevo vseh naših organizacij vpoštevate in v zmislu našega dopisa z dne 12. februarja t. l. št. 139-27 takoj vse potrebno ukrenete.

Glavni Savez nam je na te točke odgovoril s pismom z dne 30. junija t. l., ki se doslovno glasi tako-le:

»Savezu državnih nameštenika za Slovenijo

Ljubljana.

* Zapisnik je bil v »Našem Glasu« že objavljen.

* 5. in 6. VI. t. l. v Splitu.

Po Vašem pismu br. 403 od 13. ovog meseca, kojim ste nam dostavili zaključke Vašeg Stručnog Saveta od 8. maja tek. godine, Uža Uprava Glavnog Saveza rešavala je na svojoj sednici od 26. ovog meseca, u smislu zaključka koje čast nam je izvestiti Vas o sledećem:

1. pitanje uplate kotizacije za Glavni Savez zaista nije rešeno najsrećnije i po mišljenju Uže Uprave. Medjutim, bolje rešenje na prošloj plenarnoj sednici nije se dalo postići. Pri vsem tom dobra je stvar što je i tim rešenjem ostavljeno poslovniku, čiji nacrt je već pripremljen i koji će biti iznet na iduću plenarnu sednicu, da to pitanje definitivno reguliše. Tim regulisanjem Uža Uprava Glavnog Saveza nastojavala, da zahtevi svih organizacija, a u prvom redu Vašeg Saveza, kao najrevnosnijeg u svakom pogledu člana Glavnog Saveza, budu potpuno zadovoljeni. Vrlo je verovatno da ćemo pri tom regulisanju morati prihvatiti konačno sistem pavšalne uplate kotizacije za Glavni Savez, što će na svak način biti mnogo lakše i probitačnije za većinu učlanjenih organizacija.

2. Protiv člana 360. Finansijskog zakona Uprava je u svoje vreme protestovala, ali, verujte, s ozirom na izuzetne psihološke prilike, koje su vladale i u Parlamentu i u Vladi prilikom izrade budžeta, da se nikakav povoljniji rezultat nije mogao postići. —

3. Pitanje revizije činovničkog zakona je uvek predmet najživljeg interesovanja Uprave Glavnog Saveza. Dosada medjutim to pitanje nije krenuto s mrtve tačke. Nije obrazovana komisija, nisu utvrđeni konkretno ni osnovni ni tendencije sa kojima se revizija ima sprovesti. Razlog je tome na svaki način što je vlada izborna, usled čega najveći deo svoga vremena posvećuje isključivo političkim pitanjima. To je naša fatalnost, koja nas već nekoliko godina uzastopno prati. Takvo je faktično stanje ovoga pitanja, i Uprava G. S. moli da joj se to veruje, jer nema nikakvog razloga da svoje članove drži u zabludi u ovako jednom značajnom pitanju. Osim predstavljenke, koja je upućena G. G. Predsedniku Ministarskog Saveta i Ministru Pravde, Uprava je do sad u više mahova usmenom intervencijom intervenisala kod merodavnih da bi se pristupilo rešavanju ovoga pitanja, ali bez uspeha. Te intervencije će produžiti i dalje, a čim nešto bude odlučeno, obavestitić odmah o tome sve učlanjene organizacije.

4. Uprava je zahtevala, u smislu zaključaka plenarne sednice od 8.—10. aprila, da se zakon o stanovima produži i posle 1. nov. O tome je dato zvanično saopštenje preko

Činovničkog Glasnika. Sad Uprava očekuje saziv najavljenе konferencije predstavnika svih zainteresovanih staleža u Ministarstvu za Socijalnu Politiku, i prilikom te konferencije braniće odlučno naše stanovište. I u ovom pitanju dakle, Uprava smatra da je učinila sve što je imala da učini. Inače nema ništa protiv da se na području Vašeg Saveza organizuju zborovi za produženje stanbenog zakona, ali misli da za to u sadanjim prilikama nije pogodan momenat. Bolje je učiniti to kao krajnju meru onda kad pitanje bude na dnevnom redu u Vladi. Tako bi se, po mišljenju Uprave, postigao bolji i potpuniji efekat.

5. Pitanje smanjenja dodataka na skupoću po odluci od juna meseca prošle godine, i uvršćivanja i drugih gradova, osim Beograda, u I. razred za prijem dodataka na skupoću, nije zaista bilo na dnevnom redu prošle plenarne sednice. Nisu to medjutim jedina pitanja, koja nisu mogla biti stavljena na dnevni red sednice, koji je već bio osobito obilan. Glavni predmet ove sednice bilo je pitanje reorganizacije i pristupa Saveza Javnih Nameštenika iz Zagreba. Inače pre sednice još Uprava je u dva maha zahtevala rešenje i jednog i drugog od ovih pitanja u duhu naših zahteva, ali na žalost tako rešenje nije bilo moguće postići. I, bar što se tiče pitanja smanjivanja dodataka na skupoću, nema izgleda da će to i u buduće biti moguće. Uprava misli da se s tim treba miriti.

S odličnim drugarskim pozdravom

Podpisi.

Kdor v javnih lokalih ne zahteva „Našega Glasu“, se sramuje svoje lastne suknje!

—a:

Politična osamosvojitev.

Naj na izvajanja g. »—k« v 18. štev. »Našega glasa« pripomnim svojo. O nujnosti enotnega skupnega glasila je pač treba govoriti in zmerom in zmerom stvar priporočati, toda mnenje, da »je prepozno, da bi mogli misliti na lastno kandidaturu že pri prvih skupščinskih volitvah, ker bodo že jeseni in do takrat še ne bomo mogli organizirati naših vrst«, se meni ne zdi pravo.

Ali naj povem primero?

Na strmini čepi drobna kepica snega in pravi: »Če bi bila vsaj tako velika kakor ovčja glava, pa bi se spustila v plaz. Če bi še mogla porasti!« Čepi kepica, čepi, premišluje in ne opazi, da se topi v solncu — in ko zdrkne s kamenom vred v dolino, je ni več in ni snega pod njo. —

Pri gibanju množic je bil najprej eden, ta je prisluhnul v njih nastojenje in izrekel besedo, ki jo je marsikdo nazevadno čutil. Potem sta bila dva in trije in pet in sto. Da nas danes ni sto, ki smo vsi prepričani o potrebi takojšnjega nastopa!... »In v prvem naskoku itak ne uspemo!« Da je Hanibal tako mislil, ne bi bil nikdar pred Rimom!

Praktično gledam stvar takole:

Če nastopimo že letos, si nekaj gotovo priborimo, toda važnejše je, da prestane stvar porodne bolečine. Da enkrat začnemo! Da dobi misel življenje! Da okusijo naše vrste sladkost boja za samostojnost. Da se misel popularizira, da bo primoran vsak med nami obračunati sam seboj, da bo pogledal sam vase in precenil samostojnost vsega bitja! In potem imamo čas za gibanje za ojačeni nastop pri volitvah, ki bodo sledili letošnjim. Kajti ves ta začetek nas čaka samo enkrat,

toda zmerom nas čaka, dokler ga nimamo za seboj.

Dvomljivec vprašuje, kaj pa če letos ničesar ne dosežemo. Tako vprašuje samo tisti, ki ni nikoli trdo delal za dosego lastnega cilja. Tako vprašuje samo mož brez volje. Tudi če bi mandata ne dosegli, bi vendar dosegli ločitev duhov in začeli, začeli svoj boj za novo in dobro in zdravo idejo.

Reorganizacija delovanja Saveza nabavljajalnih zadrug.

Na dnevni red letne skupščine »Saveza nab. zadruga«, ki se je vršila 4. pr. m. v Velikem Bečkerek, je bila na dnevnom redu točka »Razprava o reorganizaciji Saveza«. V zvezi s tem je predložil podpredsednik upravnega odbora g. Tomo Jovanović sledeće poročilo in predlog:

Gospodje zadrudniki!

Naša analizirana izkušnja nas je dovela do sklepa, da je v večini slučajev delo našega Saveza, ne da bi navajali znane realne primere, pokazalo negativne rezultate. Kljub tako jasni ugotovitvi si vendar drznemo izjaviti, da tudi tako delo Saveza in zadrug, po karakterju časa, v katerem se je razvijalo, predstavlja za naše zadrudništvo korak naprej k reorganizaciji Saveza kakor rafiniranega zadrudništva tako tudi njegovega bodočega bujnijšega življenja.

Naša zdrava sodba, naša dosedanja objektivna ugotovitev o nepopolnoma uspelem delu na polju zadrudništva, temelji na podlagi našega večletnega opazovanja in pridobljenih izkušenj. Vsi ti elementi nas gonijo po sili logičnih potreb, da odkrito povelimo, kaj treba storiti za boljšo bodočnost in močnejšo delovno sposobnost Saveza, zadrug in zadrudnikov.

Naš Savez kot eminentno edina uradniška gospodarska organizacija mora na temelju povedanega pretrpeti korenito reformo in reorganizacijo. Za izpeljavo te reorganizacije nobeden ni bolj poklican kot Savez. On mora sprejeti na sebe vso težo dosedanjega slabega eksperimentiranja Saveza in naših zadrug in slabo materialno stanje naših zadrug. Savezu se vsiljuje polna odgovornost, da definitivno reši njihov težak gospodarski položaj potom reorganizacije.

Za reorganizacijo in bolj zdrav razvoj zadrudništva ima Savez kot gospodarska organizacija poluradnega značaja potrebna sredstva in soliden finančni temelj. Razen tega ima Savez še eno prednost, da bo vsak njegov dobro zasnovan reformističen predlog in načrt predložen v navzočnosti uradnega delegata g. finančnega ministra in ravno vsled tega sprejet, ker bo v svojem temelju odgovarjal tudi intencijam merodajnih faktorjev in vitalnim interesom zadrudnikov in vseh državnih uslužbencev.

Današnje težke naše in svetovne gospodarske razmere kakor tudi kriza našega zadrudništva silijo nas in naš Savez, da se na današnji skupščini s solidarnostjo duha najresneje pečamo s posebno poudarjeno točko današnjega dnevnega reda — z reorganizacijo Saveza, ki globoko posega v njegove in celotnega zadrudništva temelje in njihovega skupga obstoja.

Na temelju večletnega zanesljivega proučevanja in pridobljenih izkušenj se more pričeti z reorganizacijo Saveza in zadrudništva, katerih zadrug životarijo kljub obilnemu kreditu, ki ga dobivajo od Saveza. Da bi to životarenje kmalu prešlo v polno akcijo zadrudniškega življenja, je nujno potreben tako osebni kot hipotekarni kredit, kateri pomeni v našem zadrudništvu veliko. Ravno njihov učinek je tako blagodejen, da brez njega zadrudništvo ne more živeti.

Z ustvaritvijo osebnega in hipotekarnega kredita, ki sta danes na svetu najdražja, se

Ko je Bog Jugoslavijo ustvaril...

(Stara, prepleškana povest.)

Ko je Bog Jugoslavijo ustvaril, so prihajali razni stanovi predenj in mu povedali svoje želje.

Prišel je bankir in si želel nihanja valute. In Bog mu je rekel: »Naj ti bo!«

Prišel je poljedelec in si želel zaščitne carine za poljske pridelke. In Bog mu je rekel: »Naj ti bo!«

Prišel je delavec in si želel osemurnega delavnika — na plačo je revež pozabil. In Bog mu je rekel: »Naj ti bo!«

Prišel je verižnik, izvoznikar in posrednik pri ministrstvih. In ustrezno jim je bilo po želji.

Gospod Bog se je dvignil in odhajal in na vratih je trčil vanj uradnik.

»Oprosti, gospod Bog, zamudil sem!«

Gospod Bog se je milostno ozrl na se, stradano in plaho paro in dejal »Naj ti bo!« Zato pa je tako, kakor je!

pripravlja finančno blagostanje in popoln materialni preobrat v življenju zadružništva, posebno še v življenju drž. uslužbencev, ki so z odvzetjem na temelju zakona pridobljene pravice na brezobrestno trimesečno posojilo — predjem s strani države, prišli še v večjo materialno krizo in bodo ter s tem zajezili njihovemu osebnemu in družinskemu obstoju.

Da ne bi zadružniki — drž. uslužbenci mizerno skrahirali in z njimi tudi njihovo zadružništvo, mora Savez sprejeti na sebe vso pezo njihovega bednega stanja in jim dati v svrhu olajšanja svojo hitro in polno pomoč. Njegova pomoč bi obstajala izključno v dajanju polnega ali delnega ugodnega osebnega in hipotekarnega kredita in potem že za te namene ustanovljene centralne kreditne organizacije, ki bi vzklikla iz gospodarskih korenin Saveza in njegovega debila.

To in takšno racionalno delo Saveza bi nudilo razen dosedanjega enega — edinega kredita zadrugam — tudi še osebni kredit vsem zadružnikom.

Ko prične Savez z realizacijo osebnega in hipotekarnega kredita, bo moral gledati na to, da vzgoji tudi njegove druge glavne in postranske panoge za okrepitev osebnega in hipotekarnega kredita — v prvi vrsti obvezno ali prisilno varčevanje zadružnikov za njihovo osebno varnost, obstoj in razvoj in osebno vzgojno štedenje njihovih družinskih članov, katerih je nad 200.000. Ustanovitve in razvoj fondov za pokritje eventualne škode vseh zadružnih ustanov in posmrtnega fonda za zadružnike in njihove druž. člane.

Osebni kredit zadružnikov bi se stvoril na ta način, da bi Savez od celotnih zakonitih prejemkov s strani države v ta namen izločil 50 milijonov dinarjev, z druge strani pa s pozivom na javnost in pamet ali z obvezo — prisilno štednjo državnih ali samoupravnih uslužbencev za kratko dobo treh let. Prvo leto bi bil vsak državni ali samoupravni uradnik, katerih je nad 200.000, obvezan, položiti Savezu mesečno 10 Din, drugo in tretje leto mesečno po 5 Din, kar bi znašalo 48 milijonov, dobljenih potom samopomoči državnih in samoupravnih uslužbencev.

Potom vzgojne minimalne štednje družin naših članov — državnih ali samoupravnih — katerih je nad 200.000 oseb in da vsaki uložijo mesečno 1 Din — bi zneslo v treh letih 7.200.000 Din.

Ako bi se ustanovila zveza vseh dosegljivih uradniških kreditnih zadrug, bi se dobil kapital nad 10 milijonov dinarjev.

Z intelektualnim vplivom državnih in samoupravnih uslužbencev bi se moglo računati v kratkem času na neki gotov znesek kapitala, pa naj že bo premični ali nepremični, dobljenega potom posojila ali subvencije s strani države v korist fonda za zdravljenje obolenih državnih in samoupravnih uslužbencev ali dobljenega od javnih prirediteljv drž. ali samoupravnih uradnikov.

Fond za kritje eventualne škode v zadružništvu bi ustanovil Savez z izdvojitvijo 10 milj. Din od nesprejetega kapitala iz finančnega ministrstva. Ta znesek bi Savezu tekom 10—15 let nadoknadile same zadrug. Vsak nedostatek bi se izpopolnjeval procentualno od hipotekarnega in osebnega kredita z izdvojitvijo neznatnega dela dobička Savezne in kreditne zadrug, ki bi ga prispevali ustanovljeni zadružni in privatni domovi in iz drugih ustanovljenih virov.

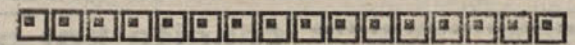
Hipotekarni kredit bi se tudi ustanovil z izdvojitvijo 20 milj. Din kapitala, ki ga ima Savez sprejeti iz finančnega ministrstva. S sukcesivnim odtokom in dotokom kapitala v hipotekarne namene bi se njegov nivo stalno obnavljal.

Vse te naše želje se bodo izpolnile, ako bo v naših vrstah državnih in samoupravnih uslužbencev dovolj zavesti, pameti, intelekta in zadostnega razpoloženja v nuditvi materialnih sredstev potom samopomoči za popolnejši osebni hipotekarni kredit kakor tudi s činom Saveza nab. zadrug, da g. finančni minister prizna formo naše reorganizacije in njen pravni obstoj, v kolikor se zakonodajalčeva ideja razširja, na katero se je moralo računati že pri ustanovitvi Saveza.

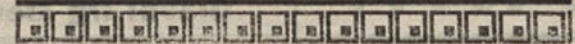
Drž. uslužbenci — v prvi vrsti zadružniki, popolnoma upajo, da bo vsaka reforma, ki vodi k zbolšanju in visokim ciljem, odobrena in pozdravljena s strani visokih drž. faktorjev.

Vsi drž. uslužbenci mnogo polagajo in posebno pričakujejo to državniško gesto s strani sedanjega fin. ministra g. dr. Markovića, kateremu je preveč dobro znana visoka in delikatna funkcija državnih in samoupravnih uslužbencev in njihova nesorazmerna in nezadostna materialna nagrada za tako delo.

Za saniranje drž. razmer v naši državi je potrebno kreditno zakonodavstvo, v prvi vrsti za državne in samoupravne uslužbence, potem pa za vse državljane naše države z moralno in materialno podporo države. Vsi za državo — država za vse!

Kdor bere naše glasilo, pa ni njegov naročnik, hodi v sosedov vrt po jabolka!

Uradniški kreditni zakon.

(Ivan Rostan v Ljubljani).

(Nadaljevanje).

Prav ima g. Vujinovič, ko trdi, da jaz, kar se tiče organizacije urad. kreditne ustanove, nisem povedal veliko o nje ustroju. Če sem nato podal zgoraj svojemu pojmovanju o centralizaciji takih ustanov nekoliko razlage, to seveda ni izčrpno dovolj. K stvari se še povrnem in tudi glede tega zavzamem določnejše stališče.

Ko sem snoval svoj članek: »Uradniški kreditni zakon«, sem imel pred očmi cel niz socialno koristnih operacij, ki so potrebne za saniranje skrajno nepovoljnega položaja državnih nameščenecv. Ves kompleks teh vprašanj, zajet v pojem »uradniški gospodarski program« se ne da rešiti naenkrat, morda s potezo kake ministerjalne odredbe, marveč se mora opredeliti po etapah in se morajo vršiti v teh etapah razne socialne funkcije po specifično zanje ustvarjenih zakonih.

Najprimernejša oblika, v katero bi bilo položiti težišče teh sanacijskih prizadevanj se mi zdi samopomoč na zadružni podlagi. Ker se pa tudi zadružna podlaga more ustvariti le s kapitalom, je umevno, da se postavi načelo vsega uradniškega gospodarskega programa baš vprašanje o Uradniškem kreditnem zakonu.

Kapital in napredek v gospodarstvu se vzajemno podpirata in izpopolnjujeta. Zato bo uradniški gospodarski program praktično izvrševan zavzel sčasoma mogočen obseg, ki bo ustvarjal neprecenljive dobrine za državne nameščenice.

Kakor je naša sodobna naloga ta, da ustvarjamo te dobrine, bo naša bodoča naloga očuvati te dobrine. Državni nameščenici, kakor smo sicer pripadniki naroda in to ne najslabši, smo po značaju vršitve naših službenih dolžnosti do države prisiljeni živeti nekako svoje lastno življenje. Zavoljo tega nas smatrajo tudi stanovi, zlasti pridobitniki za posebno kasto, nevšečne parasite, pokvarjeno gospodo, sploh neko nepotrebno zlo v državnem organizmu. Ker nas ločijo tako ostra stanovska načela, se križajo tudi naši interesi z njihovimi interesi. Zato ne moremo iskati našega interesnega zastopstva v njih vrsta. Interesnega trenja, tako-

zvanega razrednega boja ni treba šele ustvarjati, ta že eksistira via facti od vseh početkov. Ta boj je nam usiljen in bo tem ljutejši, čim slabši bo naš tehnični obrambni aparat.

Simptomatično je, da klici po depolitizaciji uradništva in odpravi partizanskega zasluževanja niso več osamljeni.

Treba bo torej, da dobimo formulo za instrument, ki bo imel trajno vrednost, ki bo glasnik naših teženj in čuvár naših interesov.

Kakor sem že uvodoma poudarjal, se z g. Vujinovičem v principijskih vprašanjih o Uradniškem kreditnem zakonu teoretično vjemava. Zato menda tudi ne bo preveč težko priti nama do skupnega sporazuma, kako naj se zakon osnuje in postavi na realna tla.

Če združuje več ljudi želja doseči skupni cilj, morajo soglašati tudi njih prizadevanja, kako priti do tega cilja, morajo se razčistiti, oziroma spraviti s pota vsa nesoglasja, če obstoje.

Izmed vseh točk njegove kritično - teoretične analize, v kateri se g. Vujinovič ne strinja z menoj, pa veže mojo pozornost zlasti eno in to v tako veliki meri, da pri tem stopi predmet debate sam za hipopolnoma v ozadje. Na vprašanje namreč, ki se samoposebi vsiljuje, kaj potem, če bi vlada v kakemkoli takem projektiranem zakonu ne hotela nič slišati, reagira g. Vujinovič v polemično interesantni, a vendar umerjeni formi tako, da ne morem drugače, ko da posvetim tej stranj njegovih izjavljanih tudi nekaj več odgovora.

Takole pravi g. Vujinovič: »Ako bi pa vlada ne hotela, predlaga g. Rostan, politično akcijo, in sicer uradniško stranko in lastne narodne poslanke - uradnike. Tega predloga ne moremo odobravati in sicer kratkomalo zato ne, ker je neizvedljiv, ker je nepopularen, ker uvaša razredni boj, s katerim se ne moremo strinjati, najmanj pa v današnjih razmerah.«

Moje tostvarno besedilo — namreč tisto o upostavitvi naše lastne avtoritete namesto tuje avtoritete — se sicer glasi nekoliko drugače, vendar ne vidim povoda ugovarjati g. Vujinoviču, ki je mutatis mutandis prišel do takega zaključka, ki dopušča domnevo, da bi bil pojav neke nove politične tvorbe na našem političnem obzorju, takozvane uradniške stranke mogoč, pa tudi nje obstoj etično upravičen.

Strinjam se z g. Vujinovičem v tem, da za zakonitev projekta Uradniškega kreditnega zakona samega ne bi bilo potreba nikake politične akcije.

Takoj pa pripomnim, da ne morem razumeti, da bi uradniška stranka mogla defetistično vplivati na državno življenje. Nasprotno sem prepričan, da bi v danih, še ne povsem konsolidiranih razmerah naše mlade države ravno naša stranka, ki bi kot svojo politično delegacijo poslala v narodno skupščino svoje najbolj sposobne, strokovno naobrazene može, vršila veliko, pozitivno in konstruktivno delo za državo.

Tu se krešeta dva različna nazora. Kateri od teh dveh bo zmagal, je vprašanje bodočnosti. Za Uradniški kreditni zakon pa to kot rečeno, za enkrat ni še relevantno in ne gre vsporejati dveh problemov, predno nista oba zase popolnoma razčiščena in razpletena.

(Nadalje sledi.)

„Narodno djelo“ vprašuje: Kaj je boljše, ali da ima državni nameščenec dobro plačo, ali da kot finančni uradnik vzame 10.000 Din podmite in je potem državna blagajna prikrajšana za 1.000.000 Din?!

Vestnik.

»Naš Glas« I »državni upokojenec«. To su imena dveh glasil, koji čudnovato neku istim putem, prem bi bilo u interesu jednog i drugog, da se nadju i ruku uz ruku idu zajedno. »Naš Glas« zahtjeva, da ga se prizna kao glasilo državnih namještenika i njihovih umirovljenika. »Državni upokojenec« opet šumuja, da bi »Naš Glas« bio pripravan, istom revnošću zastupati i

interese umirovljenika, pa se toga radi opire ambiciji »Našeg Glasa« udovoljiti. Ti neprijatni odnosi, medu tim dvima glasilima su jako karakteristična pojava, s kojom se nismo mogli dičiti. Tu pojavu izkorjeniti bila bi dužnost svakog dobrog tovariša. Silom se takvi sporovi ne dađu izgladiti. Nije nesreća da postoje ta dva lista, veća je nesreća, da nerade i nemisle zajednički. Ta veća nesreća bi se dala izgladiti sa nešto dobre volje. Ta dobra volja morala bi da postoji u tome, da jedan i drugi list ne zataji interese jedne i druge skupine. A to odvisi samo o suradnicima jednog i drugog glasila. Takav rad bi pomirljivo djelovao i duhovi bi se onda skoro osvjedočili, da bi se u slogi i njihovj materialni interesi bolje sačuvali. Nebi dugo trajalo, pa bi ta dva lista našli u zajedničkom djelovanju. — Ante Lišić, generalmajor u. m. — Objavili smo to pismice spoštovanega g. pisca, a ne moremo si kaj, da ne bi k tej misli nekaj pripomnili. — »Naš Glas« ni nikdar zahteval, da se ga prizna kot glasilo aktivnih in upokojenih državnih nameščencev, kajti naše glasilo je eo ipso glasilo vseh državnih nameščencev, aktivnih ter upokojenih, to pa po Zvezinih pravilih. »Naš Glas« objavlja članke in prav srčno rad tudi od gospodov upokojencev, samo da jih kaj dobi. Žal so dopisi iz teh vrst prave bele vrane. Z »Upokojencem« gremo isto pot — ne zavedamo se interesnih nasprotstev — vprašanje je pa sa-

mo, kako hodimo, kaj govorimo in zopet kako govorimo na tej, za vse skupaj trnjevi poti. Odgovor prepuščamo javnosti. Ne prisvajamo si sicer zaslug, toda dovoljeno nam je dvomiti o zaslugi desidentov, da so se prevedli »kronski« na »dinarske« — že čujemo pomilovalni nasmeš — in da dobe upokojenci iz Slovenije 7.900.000 Din na račun dolga iz prejšnjih let. Naposled se bo de kdo še povsopel do smeje trditve, da je ta uspeh zasluga — političnih strank! Naša Zveza s 9300 člani in njeno glasilo sta jamstvo, da dosežemo začrtane cilje. V kvalifikacijo »Upokojenca« se ne spuščamo, dovoljujemo si samo opozoriti na odgovor naše Zveze, ki je objavljen v šte. 7. »Našega Glasa«. V »Upokojencu« je bil Rhodus, ondi je pokazal, kaj zna. Zato pravimo: Pravico do življenja ima samo tisti, ki ga je treba obuditi, če bi tudi že ležal pod kamenom. Ur.

Opozorjamo na članek: Reorganizacija Saveza nabavljajnih zadrug! Prečitajte, da ne bo jadikovanja in zabavljanje — prepozno. Odbor »Saveza« ni posvetil temu predlogu potrebne pazljivosti. V kritiko tega predloga se spustimo v prihodnji številki »Našega Glasa«.

Kongres maturantov. V nedeljo 26. junija se je vršil v Ljubljani v mestni posvetovalnici kongres maturantskega društva poštinih uradnikov. Zborovanje je bilo impozantno. Pod vodstvom glavnega

odborna, ki ima svoj sedež v Zagrebu, so v velikem številu zbrani zborovalci iz vseh pokrajin naše kraljevine razpravljali o raznih aktualnih stanovanjskih in strokovnih vprašanjih poštinega resorta. Mirne in objektivne debate so pokazale, da stremi to uradništvo v resnici za tem, da se ne izboljša samo njegov gnotni položaj, ampak da se dvigne predvsem strokovni in moralni nivo te važne institucije. Sigurna pot do tega cilja bi pa bila, kakor se je poudarjalo, edino ta, ako bi se vodilna mesta poverila vselej samo ljudem s čim večjo šolsko izobrazbo in z dobro strokovno kvalifikacijo. Večer tega dne so preživeli zborovalci v najlepšem prijateljskem razpoloženju na komerzu v hotelu g. Mikliča. Preden so se gostje vrnili na svoje oddaljene domove, so si še v spremstvu domačinov ogledali našo lepo gorenjsko stran.

Hektografični, kopirni, računski in povošeni zvitki

za registrirne blagajne in računske stroje, barve, matrice in specijalni papir za razmnoževanje, barvni trakovi PICO in BRACO ter ogljeni papir.

LUD. BARAGA,

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 6, I.

C. J. Hamann, Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest, novorojenčkov, perja in modnih potrebščin.

Predtiskarija modernih ročnih del.

A. & E. Skaberne Ljubljana.

Manufakturna in modna veletrgovina.

Solidno blago. Nizke cene. Priporoča se cenj. občinstvu špecerijska trgovina

Leskovic & Meden

LJUBLJANA, Jurčičev trg št. 1.

Modna trgovina

Peter Šterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.

se priporoča.

Najnižje solidne cene.

Obiščite novo urejeni oddelek za **gospode** Trpežno blago Najnižje cene Modna trgovina za dame in gospode

A. Šinkovec nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg 14, 19.

Kupujte domače izdelke: Pecivni prašek in vanilni sladkor znamke

„ADRIA“

Priporočamo trdko

M. Tičar, Ljubljana

za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin

Cenejše kot pri razprodajah se dobi vsakovrstno manufakturno blago pri

J. TRPIN, Maribor

Glavni trg šte. 17.

Dežniki

Josip Vidmar

Ljubljana, Pred Škofijo 19

Najnižje cene! Solidna in točna postrežba

Popravila, preobleke.

JOSIP PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, žepne robce, ščetke, sukance, toaletno blago.

Na veliko!

Telefon 913

Na malo!

Ivan Jelačin. Ljubljana

Uvoz kolonijalne in špecerijske robe.

Tvrška ustanovljena leta 1888.

Solidna in točna postrežba.

Manufakturna trgovina

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ul. 5.

Priporočata razno vrstno pomladansko blago. — Vedno v zalogi perje, puh in žima za blazine od najcenejše do najfinejše vrste.

Na obroke proti garanciji uradov.

Razširjajte „Naš Glas“!

Priporoča se

I. CERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28

Zaloga pohištva in tapetništvo.

Anton Škof

priporoča

toaletne predmete kakor: milo, zobne kistačice, razne glavnike, škarje, žepne nože itd. vse v veliki zbir in po nizki ceni.

Ljubljana

Pred - kof jo 16.

Najboljši šivni stroji in kolesa znamk

Gritzner in Adler ter švicarski pletilni stroji „Dubied“ za rodbino, obrt in industrijo

Josipa Petelinca Ljubljana blizu Prešernovega spomenika

Pouk v vezenju brezplačen. Večletna garancija

Delavnica za popravila.

Na veliko

Telefon 913

Na malo

Najnižje cene!

Nabavljajna zadruga državnih nameščencev v Ljubljani

priporoča svojim članom nakup najfinejše bačke moke, sladkorja, kave, o'ja, masti, riža, testenin, pralnega in toaletnega mila, dišav, južnega sadja in sploh vsega špecerijskega in kolonijalnega blaga. — Pri večjem odjemu izredne cene. — Velika izbira **dežnikov** in **predpražnikov**. Izdeluje najfinejše in najtrpejše **čevlje vseh vrst** po meri in naročilu. — **Kdor kupuje v zadrugi, kupuje pri sebi!**

Državni uslužbenci, kupujte v svoji zadrugi!

Izdaja Zveza državnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani.

Odgovorni urednik Anton Adamič. Za Narodno tiskarno Fr. Jezeršek. Vsi v Ljubljani